

ANELLA CULTURAL

Una iniciativa de

Amb la col·laboració de

ÍNDEX

1.	Presentació.....	4
2.	Eixos de desenvolupament del projecte.....	6
3.	Funcionament.....	8
4.	Centres i calendari d'implantació.....	9
5.	Programació	11
6.	Pressupost.....	13

1. Presentació

L'Anella Cultural és un projecte que pretén intensificar l'ús de la xarxa com a instrument de difusió, producció i intercanvi cultural i facilita la innovació de formats. No és un projecte construït al voltant de la tecnologia, sinó que explora com aquesta pot ajudar a millorar l'acompliment dels objectius tradicionals d'un equipament cultural. Es tracta d'una proposta pionera en l'àmbit dels projectes de recerca, innovació i desenvolupament (R+I+D), ja que és la primera vegada que es basa en les activitats culturals.

Aquest projecte és una iniciativa de la Generalitat de Catalunya (Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i Secretaria de Telecomunicacions i Societat de la Informació), l'Institut de Cultura de Barcelona, la Fundació i2Cat, el CCCB i la Xarxa de Municipis Transversal.

El projecte consisteix en el desenvolupament d'una xarxa d'equipaments culturals -Anella Cultural- que, a partir d'un ús intensiu de les noves possibilitats que ofereix l'Internet de la segona generació, activin l'intercanvi de continguts, la coproducció d'esdeveniments *on-line* i impulsin línies de recerca sobre els nous usos de la xarxa en la producció cultural, millorant-ne la difusió i oferint als creadors una plataforma per experimentar noves aplicacions en les arts digitals.

La implantació de la xarxa de fibra òptica al territori s'articularà en dues fases. La fase inicial contempla la connexió del CCCB i quatre centres culturals de la Xarxa Transversal (Lleida, Granollers, Olot i Reus). En la segona s'hi afegiran la resta de centres culturals de Transversal (Manresa, Figueres, Tortosa, Sant Cugat del Vallès, Mataró, Vilanova i la Geltrú, Girona, Vic, la Seu d'Urgell i Perpinyà). Finalment, la xarxa esdevindrà una eina d'intercanvi al servei de tots els centres culturals de Catalunya.

D'altra banda, la pròpia naturalesa del projecte ofereix a cadascun dels equipaments implicats noves vies per canalitzar les col·laboracions amb d'altres col·lectius, creadors i institucions d'abast internacional transcendent qualsevol limitació geogràfica.

L'Anella Cultural és un projecte per a la modernització del país que s'inscriu en l'estratègia de la Generalitat de Catalunya de connectar tot el territori amb xarxa de fibra òptica per als usos més diversos (sanitaris, industrials, educatius...) tot fent accessibles els serveis a la totalitat de la població, especialment en els punts més allunyats de la capital. L'ús cultural, sovint espectacular, de les noves tecnologies serà un magnífic aparador que permetrà impulsar decisivament la seva aplicació en els altres àmbits.

Cultura i innovació

Tot i ser un sector on la creativitat i l'adaptabilitat són els elements bàsics, la creació artística, la cultura i especialment la seva difusió no s'han caracteritzat per l'adequació a la innovació. Això ha estat així per la tradicional manca de recursos econòmics, que ha allunyat la cultura de l'accés a l'equipament requerit per a l'ús de noves tecnologies.

El projecte Anella Cultural desvetllarà l'esperit d'innovació entre els diversos agents implicats -creadors, gestors culturals i regidors de les ciutats- que l'incorporaran a la seva pràctica quotidiana, i representa una primícia en el terreny de la cultura pública: per primera vegada, un projecte de recerca, innovació i desenvolupament (R+I+D) utilitza les activitats culturals com a matèria primera. Aquest fet obre un seguit d'eixos de desenvolupament que relacionem a continuació.

2. Eixos de desenvolupament del projecte

L'objectiu primordial és l'intercanvi de continguts culturals, però el component innovador desvetllarà nous marcs, nous formats i nous usos que modificaran, a curt termini, fins i tot els continguts. La velocitat, la qualitat i sobretot la multidireccionalitat de la transmissió de continguts permet pensar en les activitats deslligades de la seva ubicació original i, per tant, les fa molt més accessibles, assequibles i rendibles socialment.

Així doncs, una primera aproximació als usos de l'anella cultural permet establir els següents eixos:

a) En directe. Transmissió d'activitats en viu bidireccionals des d'un centre als altres centres culturals (conferències, debats, espectacles, ...). Aquesta possibilitat exigeix que l'emissor tingui la capacitat de produir el senyal audiovisual i enviar-lo a la xarxa, i el receptor els mitjans tecnològics per a la seva projecció i visualització en gran format. Alguns exemples d'aquesta tipologia podrien ser:

Retransmissions de conferències, cursos i altres actes amb la possibilitat d'obrir la participació al públic des de qualsevol dels centres. La interactivitat de la connexió en directe permet tota la tipologia de cursos presencials: Masters Class de dansa, cursos de teatre, lectura de contes participativa.

Taules rodones i debats amb participació de ponents des de qualsevol ciutat en xarxa o, amb connexió amb l'anella científica, des de qualsevol universitat connectada.

Festivals pensats parcial o totalment per a diverses seus. L'acte inaugural donarà una nova dimensió al festival HIPNÒTIK, que acull el CCCB, i que comptarà amb la participació en directe d'artistes de Granollers, Reus i Lleida, que dialogaran amb l'activitat que s'estigui celebrant en el CCCB. D'aquesta manera s'experimentarà amb un intercanvi artístic, alhora que es propicia l'establiment de sub-seus del festival en aquestes ciutats. Més endavant ANIMAC, de Lleida, PNRM d'Olot o Now de Barcelona poden representar nous esdeveniments per a la participació en directe des de qualsevol punt de la xarxa.

Retransmissió d'espectacles. Qualsevol centre connectat pot enviar, prèvia digitalització, la seva activitat a altres centres de la xarxa i, naturalment, rebre-la i projectar-la en gran format. La iniciativa pionera del Gran Teatre del Liceu, que retransmet en directe algunes de les seves funcions d'òpera a les universitats a través de l'Anella Científica – Opera Oberta- adquirirà una més gran transcendència en participar de l'Anella Cultural.

b) Arxiu sota demanda. El desenvolupament de la línia anterior obre la possibilitat de posar a disposició pública el conjunt de materials audiovisuals de producció pròpia. Aquesta opció obliga a que els diferents centres col·loquin en un servidor propi els materials audiovisuals produïts, unifiquin l'accés des d'un únic portal de Transversal i habilitin punts d'accés a la consulta pública.

En l'actualitat s'està treballant en l'establiment dels protocols d'arxiu, de manera que facin accessible el contingut multimèdia i, alhora, en garanteixin la seguretat i permanència.

c) Interacció/intercanvi/recerca. L'ús quotidià de la tecnologia audiovisual i de connexió per banda ampla permetrà noves formulacions a activitats habituals. Aquest nous formats es podrien concretar en:

Projectes en xarxa de visualització d'exposicions. Els formats audiovisuals són cada dia més comuns en el disseny de les exposicions. Per tant, és possible pensar en una exposició en xarxa, nodrida de continguts emesos des de diferents punts i visionada en qualsevol punt de la xarxa.

Laboratori de programes audiovisuals. La dinàmica de participació en l'anella cultural imposa la digitalització de gran part de les activitats que es generen en els centres culturals com una pràctica habitual. Amb la creació de divisions audiovisuals pròpies o concertades amb productores locals, els equipaments connectats seran uns punts immillorables per a la col·laboració amb les Universitats i altres centres docents, acollint alumnes en pràctiques i propostes de recerca i innovació que necessitin un laboratori d'experimentació.

Aplicacions multimèdia creatives des de projectes propis. La creació artística contemporània, que utilitza els suports informàtics i multimèdia, pot servir-se dels recursos que ofereix el treball en xarxa i la tecnologia avançada que representa el projecte. Aquest és un àmbit d'especial interès per als centres de creació com és el cas del Mercat de les Flors, que ha apostat des d'un inici per obrir vies d'intercanvi amb d'altres centres afins.

Creació i aplicació de noves eines i formats de publicacions. L'entorn de comunicació de la xarxa és, fonamentalment, audiovisual. Això fa possible utilitzar aquest format de manera habitual i redissenyar les eines clàssiques de formació i comunicació: canals de televisió específics, càpsules videogràfiques, publicacions multimèdia. L'ús combinat de diverses tecnologies –telefonía mòbil, televisió per IP, connexions en streaming– obren un ventall de possibilitats il·limitat en la recerca de nous formats de transmissió interactiva d'informació.

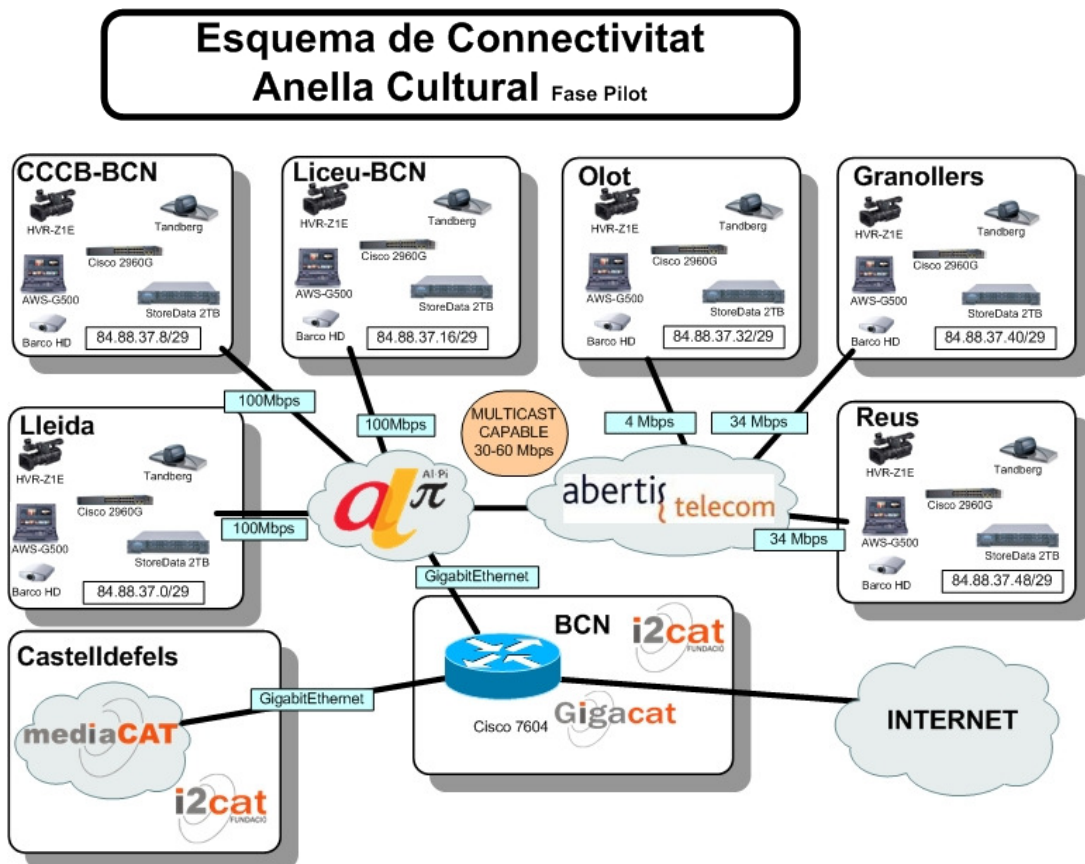
3. Funcionament

En concret el funcionament de l'Anella Cultural s'assegura en tres vessants:

La connectivitat

Facilitada per la xarxa dels operadors de telecomunicacions Al-Pi telecomunicacions, Abertis Telecom i la xarxa experimental de la Fundació i2Cat, es garanteix un flux òptim de 30-100 Mbps. En el cas de Lleida i del CCCB s'utilitza la infraestructura de fibra òptica aconseguint una capacitat de 100Mbps, mentre que per les altres seus s'utilitza infraestructura radioelèctrica, per Reus i Granollers amb una capacitat de 34 Mbps, i per Olot una capacitat de 4 Mbps.

La Fundació i2Cat, després d'una diagnosi inicial per conèixer l'estat real de connexió dels centres culturals, mitjançant acords amb les operadores de telecomunicacions procura la connexió de tots els centres. Així mateix administra i gestiona l'ús de la unitat central de connexió. Els centres de la xarxa disposen d'un equipament informàtic que permet codificació i descodificació del senyal i la transmissió i recepció de la informació.

La digitalització audiovisual

Tots els centres estan equipats amb material d'enregistrament, projecció, edició i emmagatzematge de les activitats (càmeres de vídeo, projectors, pantalles, taula d'edició, videoconferència, etc.). Basat en l'experiència de més de deu anys del Departament d'Audiovisuals del CCCB, el material s'ha procurat de qualitat però d'ús senzill i fàcilment transportable, de tal manera que pugui adaptar-se a la multiplicitat de continguts que preveu transmetre l'Anella Cultural. Així mateix, s'estan establint un seguit de protocols, catàlegs de bones pràctiques, plans de formació, etc. per tal de garantir la unitat en la qualitat de l'enregistrament dels actes.

El tractament dels continguts

Incorporant a la programació cultural de cada ciutat les activitats transmeses per l'Anella Cultural se n'assegura la màxima rendibilitat social. La Xarxa Transversal fa més de vuit anys que treballa de manera coordinada diverses activitats conjuntes i, amb acords amb les grans institucions culturals del país, impulsa la distribució dels serveis culturals per tot el territori. En el cas de l'Anella Cultural, coordina i estableix la programació conjunta dels continguts que poden ser d'interès per a la xarxa, procurant que els fluxos de transmissió siguin en totes direccions.

4. Centres i calendari d'implantació

Fase Pilot

Cap a mitjans de l'any 2008 s'haurà completat la Fase Pilot, que ha connectat el CCCB i la seu de l'IMAC a Lleida a 100 Mbps, el Museu de Granollers i el Centre Cal Massó de Reus a 34 Mbps, i el Teatre Principal d'Olot, provisionalment, amb una connexió de 4 Mbps. De moment s'ha culminat la fase tècnica d'implementació dels equips i connexió dels centres. És a partir de setembre de 2007 que els equipaments inicien la fase d'experimentació ja en l'àmbit de la producció i programació cultural que els és pròpia.

Dels catorze centres de Transversal es van seleccionar aquests quatre per a la **fase pilot** perquè representen quatre situacions ben diferents que, amb tota seguretat, es reproduiran en alguns dels centres de la segona fase.

LLEIDA

Institut Municipal d'Acció Cultural

Carrer Blondel, 64

GRANOLLERS

Museu de Granollers

Carrer Anselm Clavé, 40

OLOT

Teatre Principal

Passeig d'en Blay, 5

REUS

Centre d'Art Cal Massó

Carrer Pròsper de Bofarull

Segona fase

Durant l'any 2008 s'aniran incorporant els altres deu centres de la Xarxa Transversal amb l'objectiu que, a finals d'any, les catorze ciutats estiguin actives a l'Anella Cultural. Tot i que no hi ha establerta cap prioritat i que l'ordre d'incorporació dependrà d'aspectes com la facilitat de connexió o l'oportunitat en el centre de destí, la celebració de la Capital Catalana de la Cultura a Perpinyà hauria de propiciar una actuació prioritària en la ciutat de la Catalunya Nord.

Els centres que es connectaran en aquesta **segona fase** són:

MANRESA

Teatre Kursaal,
Passeig de Pere III, 35

FIGUERES

Teatre Jardí
Plaça Josep Pla, 2

TORTOSA

Teatre Auditori Felip Pedrell
Passeig de Ribera, 11

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Teatre-Auditori Sant Cugat
Plaça Gabriel Ferrater, s/n

MATARÓ

Teatre Monumental
La Riera, 169

VILANOVA I LA GELTRÚ

Centre d'Art Contemporani La Sala
Carrer Joaquim Mir, 12

GIRONA

Centre Cultural de la Mercè
Pujada de la Mercè, 12

VIC

Institut del Teatre - Centre d'Osona
Sant Miquel, 20

LA SEU D'URGELL

Ajuntament de la Seu
Plaça dels Oms, 1

PERPINYÀ

El Mediator
Avda. General Leclerc

Aquesta relació de centres s'ha d'entendre com la dels equipaments municipals que centralitzen el servei de l'Anella Cultural, però atesa la tipologia diversa dels continguts transmesos, algunes de les activitats es podran seguir des d'altres equipaments públics de les ciutats de la xarxa. En aquest sentit, el material del que disposen els centres és totalment mòbil per tal de facilitar la instal·lació més adequada segons les circumstàncies.

5. Programació

La Fase Pilot ha establert una programació provisional que pretén ser laboratori de formats, basada en la transmissió i adequació d'activitats integrades en la programació habitual dels centres culturals. L'objectiu no és crear una programació afegida sinó integrar una nova eina per tal que els projectes "ex novo" sorgeixin de manera natural a proposta dels propis creadors i programadors. El Centre de Cultura Contemporània de Barcelona és el centre més actiu i també el que aporta més continguts a la programació conjunta, però s'ha considerat important que cada un dels altres quatre centres situï, com a mínim, un parell d'activitats durant l'any a la programació conjunta. Amb la incorporació d'altres centres durant l'any 2008 s'anirà definint la graella actual d'activitats que servirà de banc de proves per al projecte.

Més enllà de l'intercanvi de programacions, la tecnologia de transmissió de continguts i l'adopció quotidiana del llenguatge audiovisual, transformaran l'Anella Cultural en un autèntic laboratori de la creació artística contemporània. En aquest sentint s'han iniciat contactes amb diversos col·lectius artístics, vinculats originalment a la creació en formats informàtics i audiovisuals, per tal que n'explorin les possibilitats. Plataformes artístiques com **Kònic thtr**, centres de creació com **Hangar** i **Àreatangent**, o artistes que de manera individual han mostrat el seu interès en la recerca de nous formats com **Àlex Serrano** o **Joan Solana**, estan treballant les múltiples possibilitats que s'intueixen d'aquesta nova eina.

Les primeres activitats d'aquesta graella, previstes per al darrer quadrimestre de l'any 2007, són:

Setembre

16 FESTIVAL HIPNÒTIK – Origen CCCB/centres xarxa -

Activitats en xarxa a:

GRANOLLERS – Museu de Granollers

Connexió interactiva en directe. Exhibició i taller de Break Dance.

REUS – Centre d'Art Cal Massó

Connexió interactiva en directe. Concert de Rap i DJ.

LLEIDA – IMAC

Connexió interactiva en directe. Exhibició de Graffiti.

BARCELONA – CCCB

Retransmissió en directe als tres centres de les finals de mc's i Break Dance del Festival.

Octubre

Data a determinar entre el 2-17

OPERA: ANDREA CHÉNIER – Origen Gran Teatre del Liceu –

Recepció en directe a:

REUS – Teatre Bartrina

Demo tècnica a:

OLOT – Teatre Principal

23-24 II TROBADA CULTURAL EUROREGIÓ – Origen Lleida –

Diverses connexions per Videoconferència

Emissió en streaming

Novembre

NOW –manifestacions amb diferents gèneres i formats – Origen CCCB, en el marc de Barcelona ciència 2007 –

TACA D'OLI – Poesia Contemporània – Origen Reus –

La programació s'anirà definint i tancant, tant pel que fa a calendari com pel que fa a format, en funció de la disponibilitat de connexió en els centres culturals, especialment afectats si són l'origen de la transmissió.

Només hem relacionat aquelles activitats que poden ser objecte d'una programació conjunta. És evident que, ben aviat, es podran establir relacions entre diversos punts de la xarxa, però que no afectaran a la totalitat. En aquest sentit, el Museu de Granollers i l'Observatori del Paisatge d'Olot estan programant un curs sobre la interpretació del paisatge, la Direcció d'Afers Culturals de l'ajuntament de Perpinyà està interessada en la recepció de conferències i altres activitats que els permetrien disposar d'una programació setmanal d'actes en català, la Universitat de Lleida pensa en l'oportunitat de fer participar ponents d'altres universitats i centres culturals en la seva docència, i el CCCB vol traslladar el projecte també a l'àmbit internacional, en el marc de les col·laboracions que habitualment estableix amb d'altres centres culturals i de recerca.

6. Pressupost

La Fase Pilot s'ha finançat amb les aportacions següents:

Concepte	Import
Generalitat de Catalunya	623.275,00
Institut de Cultura de Barcelona	300.000,00
Total aportacions (€)	923.275,00

I les aportacions no comptabilitzades en el pressupost dels diversos ajuntaments, el Consorci Transversal, i el CCCB en despeses de personal i producció d'activitat.

Per a l'any 2008 s'està elaborant un pressupost i una memòria detallada per tal d'accedir al finançament oportú, de manera que s'acabi la implantació de la xarxa a finals d'any.

El projecte de l'Anella Cultural no té sentit sense la voluntat de permanència, i per això caldrà establir quins mecanismes ho fan possible, quines aportacions econòmiques es necessiten i des d'on cal fer-les, així com quina estructura ha de suportar en el futur per fer-ne una eina útil al servei de la cultura, és a dir, al servei de tots els ciutadans i ciutadanes sigui quin sigui l'indret del país on viuen.

El cost total de la implementació tècnica en la Fase Pilot ha estat de 923.275,00 euros amb el següent detall:

Concepte	Import
Total disseny i implantació *	94.875,00
Total equipament central *	31.600,00
Total inversió CCCB	230.000,00
Processament de materials CCCB	70.000,00
Total inversió Centres territori (4 centres)	496.800,00
Total despeses (€)	923.275,00

* costos fins a 31 de desembre de 2007.

A aquest primer bloc de despeses cal afegir el cost de la connectivitat per al període juliol 2007 /juny 2008, assumit per la Fundació I2cat, Al-Pi telecomunicacions i Abertis Telecom, per un import global aproximat de 235.000,00 euros.

Fent una projecció d'aquestes despeses podem establir, amb caràcter provisional que, per a l'any 2008, la incorporació dels 10 centres de Transversal costarà 1.960.000 euros, d'acord amb el detall següent:

Concepte	Import
Implementació xarxa	200.000,00
Ampliació equipament central	20.000,00
Total Inversió Centres territori (10 centres)	1.250.000,00
Coordinació implementació	40.000,00
Total connectivitat	450.000,00
Total previsió de costos (€)	1.960.000,00

Servei de premsa del CCCB – Mònica Muñoz / Marta Julià
93 306 41 23 / premsa@cccb.org

